

VILEDANYTT

VINTERNUMMER februari 2006

Vem kan segla förutan vind
vem kan ro utan åror....

<p>Innehåll :</p> <p>sid 2. Kalles kåseri 3. Inger Paulssons spalt 4. Nätverket Vileda 5. Mats Danielssons reflexioner 6. Seminarium om HIV/AIDS 7. och smittskydd 8. Besök på Slink in 9. Harvest Records</p>	<p>10. Fria sprutor 11. Heroin – sprit 12. Seminarieinbjudan, Ecstasy 13. Naltrexon 14. IRIS, SIRI, Lots för livet 15. Teater, KRIS på Nolia Subutex 16. Eftertanke</p>
---	---

Vi fortsätter att be nätverket Viledas medlemmar att komma med material till tidningen.

Vi tar också in annonser till följande priser:
helsida 600 kr halvsida 300 kr kvartssida 150 kr

Viledamedlemmar betalar bara halva priset.

Nya medlemmar och nystartade företag inom Vileda erbjuds en kvartssida gratis vid första annonseringstillfället.

Ett hjärtligt tack till våra annonsörer!

Kalles kåseri nr 1 2006:

Konsten att glömma av det mesta.

Först får vi skriva att glömma av det mesta har en positiv sida. Kanske inte för omgivningen som lider lite mer.

Steg 1 är att omge sig med anteckningar, lappar etc som man sällan vet vart de tagit vägen.

Steg 2 är att sätta upp sagda lapp så att man så att säga snubblar över den

På toaletten eller kylskåpsdörren där man passerar regelbundet.

En fara ligger i att anteckna i dagbok mm för då gäller det att snabbt hitta dagboken. (Om den nu har följt med förståss).

Steg 3 är att gardera sig med flera noteringar. Här har vi poängen att hittar man en lapp så påminner den ofta om något helt annat som också är glömt. (Aj fan, det är också glömt, med andra ord.)

Alltså här beskrivs system som gör att den med begynnande Alzheimers blir chockad av spåren från sig själv.

Dvs det fungerade inte ens den här gången heller. Därför måste mer drastiska påminnelser uppfinnas. Att kylskåpet tjuiter eller toaletten när man öppnar.

En annan väckarklocka bistår ofta andra som blivit drabbade med.

Tex Har DU gjort det ???

Nej tyvärr inte. Har Du utfört det andra då, måntro?

- Jag hade det alldeles framför mig men telefonen ringde. Sen började det blåsa och fönstret var öppet. Det sa bara klick och försvann.

Vad som hände med den tredje uppgiften förtäljer icke historien men även den osade det om.

En av dem som ytterst sällan glömmar något är kåsören. (Fast å andra sidan - alla regler bekräftar undantagen).

Karl kåsör

Omslagsbild: Ronny Edlunds cykel ViledaNytt, Nätverket Viledas medlemstidning, nr 1, 2006.

Adress: Föreningen Enhörningen, Ö:a Långgatan 37 C, 852 36 Sundsvall. Tel 060-12 40 03 E-post:

karlpaulsson@swipnet.se Redaktör Runa Forsman. Ansvarig utgivare Mats Danielsson.

ViledaNytt utkommer med 3 – 4 nr per år. www.natverketvileda.se

Aktuellt från Resurs- centrum

Inger Paulsson

Sitter på Resurscentrum och funderar. På granddatorn finns alkoholpriser som förskräcker, dvs om man beställer på internet, så kostar t ex vodka 54 kr litern. Om jag har förstått rätt så är det inte klart i EU-domstolen om det blir tillåtet med internethandel i Sverige men EU-kommissionen tycker den Svenska lagen är ett hinder för den fria handeln inom EU. Redan nu beställs alkohol via nätet men tullen beslagtar så gott de hinner.

Alkoholskatten i Sverige diskuteras fortfarande. MP och Vänstern är motståndare till en sänkning men vad hjälper det om det blir tillåtet med internethandel.

Hoppingivande är att IOGT har fått många nya medlemmar under 2005. Grattis! Det måste handla om att många människor har reagerat mot den "nya" svenska alkoholpolitiken. Vem som ska betala alla alkoholskador har jag inte hört något om.

Nu är det dags att alla medlemmar i Nätverket Vileda enar sina krafter till kamp mot alkohol- och narkotika-utvecklingen!

Kom på nästa Viledamöte så hjälps vi åt med att hitta motstrategier. Att myndigheterna skulle klara av det själva tror väl ingen. Det behövs en folkrörelse lika kraftfull som den som fick stopp på supandet i slutet av 1800-talet. Vi som jobbar i frivilligorganisationer måste bli bra på att utnyttja alla nya kommunikationsvägar. Som ecstasyhärvan i bl a Sundsvall har visat så säljs narkotika via internet och snart kommer alkoholen tror jag. Vad gör vi?

Inger

Klipp från nätet:

Från Motgift Gotland 27 jan saxar vi:

NORSK NARKOTIKAPOLITIK ÄR RESTRIKTIV I TEORIN MEN INTE I PRAKTIKEN

Bakom uttalandet i rubriken till norska Aftenposten står 'borgmästaren' i Oslo, Erling Lae. I samma artikel konstaterar Høyre-ledaren Erna Solberg att narkotikapolitiken inte fungerar. Om den svenska narkotikapolitiken säger Lae att den "er mer restriktiv enn vår"....och vidare "Norsk narkotikapolitikk er restriktiv i teorien, men ikke i praksis."

Då tidningen ber Lae utveckla påståendet om teori och praktik säger Lae att "Vi sier nei til narkotika, men ja til sprøyterom". Lae konstaterar också i Aftenposten att "Vi ser mange overdoser med metadon."

MOTGIFT kommer att följa utvecklingen i Norge och redovisa vilka slutsatser den tillsatta arbetsgruppen så småningom kommer fram till.

OSLOS SOCIALBORGARRÅD HAR AVGÅTT

Margaret Eckbo (Frp), Oslos socialborgarråd sedan 2003, har avgått helt överraskande. Eckbo har bland annat varit förespråkare för Nordens första kommunala knarkarkvart, injektionslokalen i Oslo, som hon också invigde. I september förra året tillstyrkte hon också att det borde vara tillåtet att röka heroin i injektionsrummet eftersom ju inte alla heroinister har lust att injicera.

Oslo är medlem av ECAD (European Cities Against Drugs – Europeiska storstäder mot narkotika)!

HEROINSITUATIONEN I NORGE

Antalet heroinbeslag i såväl Norge i sin helhet som i Oslo minskar samtidigt som antalet patienter i metadonbehandling i Oslo ökar. Enligt chefen för Kripas, Odd Olsen Ingerø, är skälet till utvecklingen av allt att döma att man byggt ut behandlingen med metadon och Subutex.

Totalt behandlas nu 3 500 norska narkomaner med metadon/Subutex, varav 800 i Oslo.

Tack Hagabagarn !

för det goda brödet som ni sponsrar oss med!

Föreningen Enhörningen

Framtiden för Nätverket Vileda?

Senaste stormötet hölls på Allégården den 17 januari.

Det blev en livlig diskussion om vilka ambitioner nätverket ska ha. Överskottet från senaste drogmissan och annonser i Viledanytt har krymt ihop till en liten pott. Ska vi försöka få in en avgift från medlemmarna eller bilda en "Vileda-fan-club" för sponsorer? Här finns plats för ideér!

Mycket är ändå på gång och det finns intressanta saker att ta tag i för alla som vill att ungdomar ska slippa hamna i missbruk.

Anita Andersson hade träffat Per Skjutar och kunde berätta om evenemang i vår:

Kick off eller Vimmeldagar

Under våren ska det bli information för allmänheten om det nya drogprogrammet i Sundsvall.

Datum är inte klart än. Inte heller formen. Ett slags drogmissa, kanske? Vileda har bjudits in att medverka. Här kan vi visa upp vårt drogförebyggande arbete: föräldracirklar, studiedagar för lärare, värderingsövningar för elever och det unika programmet DUNK som på ett effektivt sätt lyckats bryta många ungdomars väg mot ett missbruk. Rubriken "Stöd i föräldraskapet" kanske passar för oss.

DELFINER Konstverk som nu hänger på Enhörningen för att inspirera till storverk. Tavlans storlek är 1,5 x 2 m. Konstnären är Henry Martinez

Namninsamlingen mot fria sprutor

Tillsammans med KRIS har vi samlat protestnamn mot sprutbyten. Nu finns flera tusen namn och de ska lämnas in till folkhälsoministern Morgan Johansson inom kort i samband med att frågan ska upp i riksdagen. Eva Lohman och Gun Sundin kommer att sköta om detta.

Vidareutveckling av DUNK

Alkohol i olika former är lätt att komma över och är oftast den första drogen bland ungdomar. DUNK har hittills varit inriktat på narkotiska preparat och varianten SPUNK var tänkt som en specialisering för alkohol. Nu slår vi ihop de båda delarna. En projektbeskrivning har funnits klar ett år men ansökan om pengar har fastnat i byråkratin. Nu finns det äntligen visst hopp om att finansieringen kan ordnas. Med nya DUNK kan vi hjälpa enskilda ungdomar och deras närmaste på fötter igen både när det gäller alkohol och andra droger. Men för att bromsa alkoholbruket och dess bittra följder behövs också en folkrörelse som för 100 år sedan. Dagens nätverk är en bra början.

Vår hemsida www.natverketvileda.se

Den har problem och måste byggas om. Finns någon i nätverket som har erfarenheter och vill vara web-redaktör eller hjälpa till att få den att fungera?

FMN Föräldraföreningen mot narkotika

har lagt ner ett enormt arbete på att hålla öppet en dag i veckan på Reflexen anhörigcentrum. Kommunen står för lokal och en del personal, men frivilliginsatser behövs för att det ska fungera. Reflexen har i dagarna flyttat till arbetsförmedlingens gamla lokaler i City-parkeringen och finns nu bredvid Slink in. Gå dit och hälsa på!

Möte med nätverket Viledas alla medlemmar onsdagen den 15 /3 hos NBV

Särskild kallelse sänds ut. Den ekonomiska situationen kommer att redovisas. Arbetsformer ska diskuteras. Ska nätverksmedlemmarna bara titta på medan ledningsgruppen för Resurscentrum planerar och fixar allt? Hur kan vi få fler att delta i verksamheten och dela med sig av sina ideér?

RF

Reflexioner från Mats Danielsson

Mats Danielsson

Ingen skattesänkning behövs

Noterar med tillfredsställelse att alkoholförsäljningen via Systembolaget har ökat de senaste månaderna. Samtidigt visar rapporter att privatinförseln över landets gränser tenderar minska. Det torde visa att någon sänkning av alkoholskatten inte behöver ske.

Plus och minus

Vad gäller en sänkning av alkoholskatten som torde komma upp till debatt vid regeringens vårbudget söker jag vilken skatt som skall höjas. Den svenska alkoholpolitiken utgår från totalkonsumtionsmodellen. En sänkning av alkoholskatten medför ökade alkoholskador och därtill ökade kostnader för samhället. För att hålla en samhällsbudget i balans krävs ökade skatteintäkter eller minskade kostnader inom annat område. Frågan är om tillskyndarna av sänkt alkoholskatt är beredda att försämra sjukförsä-

ringen eller sjukvården ytterligare, eller rent av höja drivmedelsskatten. Men de beslutande har förmodligen själva ett positivt förhållande till alkoholen så det blir svårt att besluta mot sin egen vilja.

Dagen efter

Det är vämjeligt att se de konsekvenser som alkoholen ställer till med. Det är inte bara på måndagmorgon som vi läser om helgens "bravader". Hela veckan förmedlar media om tragedier i familjer och samhället. Varför är det så många unga som bestämt sig för att fly livet eller har tankar därom?

Projekt eller långsiktighet

Samhället tycks ha gett upp det förebyggande reguljära arbetet. I stället satsas alla pengar på projekt av olika slag och dignitet, som i regel självdör efter ett eller två år. En uppmaning till samhället; gör det möjligt för folkrörelsen att bedriva en fast och långsiktig verksamhet med stöd från samhället och ideellt arbetande medlemmar. Den sociala ekonomin måste utvecklas.

Dubbel glädje

IOGT-NTO rörelsen ökar sitt medlemstal med mer än 12.000 medlemmar under 2005. 1000 per månad! Varför är det så många som hittar till nykterhetsrörelsen just nu? Förmodligen finns det några som inser att ett medlemskap kan innebära ett alibi att tacka nej när någon bjuder.

En lördag i december går jag över torget och träffar en kommunpolitiker som nyligen blivit medlem i IOGT-NTO. Jag fattar inte att folk inte förstår konsekvenserna av hög alkoholkonsumtion, säger politikern. Nykterhetsrörelsen måste fortsätta med det oförtrutna opinionsbildningsarbete som pågått sedan 1879.

Mats Danielsson, NBV

Enhörningens seminarium om HIV/AIDS och den aktuella smittskyddssituationen i Västernorrland

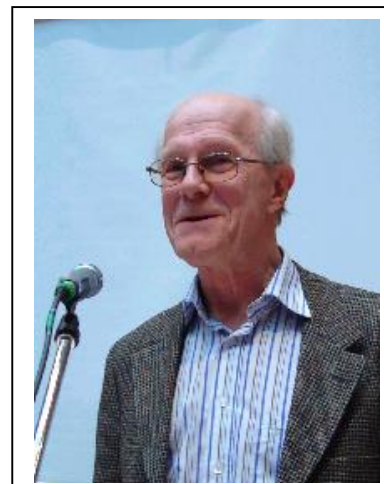
**Det har varit ganska tyst om HIV/AIDS de senaste åren.
Är faran över nu, när det finns tester och bromsmediciner?**

Anders Annell, den siste socialläkaren i Stockholm, inledde dagens föreläsningar.

Han var med när HIV dök upp i början av 80-talet och var en av dem som drog igång narkomanhälsan i Stockholm. Då fick man lägga ned mycket arbete på att lugna människor som blev panikslagna bara av att höra talas om HIV. Han berättade om hur epidemin snabbt spreds över världen.

Smittvägar HIV överförs huvudsakligen via blod, sexuellt och från smittad mor till nyfött barn. Sprutnarkomaner utgör en riskgrupp, men även de smittas oftast sexuellt, vilket inte är särskilt förvånande. Med alkohol, heroin, amfetamin, hasch och benzodiazepiner i kroppen sviktar omdömet och det leder ofta till oskyddat sex.

I Sundsvall finns ca 60 HIV-smittade. Av dem är bara 2 – 3 st sprutnarkomaner. Finland har haft få sprutnarkomaner men sedan sprutbyten infördes blev 65 nya HIV-smittade första året!

Anders Annell

AIDS är fortfarande en dödlig sjukdom. Från smittillfället tills sjukdomen bryter ut, kan det gå mellan 2 och 15 år. Med bromsmediciner något längre tid för den som kan följa ett noggrant schema och inte drabbas av alltför allvarliga biverkningar. Förhoppningsvis kommer ett verksamt vaccin att utvecklas så småningom, men det finns inte än.

AIDS innebär att kroppens immunförsvar slagits ut. Då finns ingen egen kraft att värja sig mot infektioner tex tbc, lunginflammation och blodförgiftning. Torsk, en svampinfektion som spädbarn kan ha i munnen, kan invadera hela mag-tarmkanalen och ge svåra smärtor vid varje sväljning och dessutom diarréer som torkar ut kroppen.

Den sjuke magrar kraftigt och liksom vissnar. Åldrandet går väldigt fort.

Förebyggande verksamhet I Stockholm finns ett ambitiöst program för att hindra spridning av HIV/AIDS. Det går ut på att

- förmå missbrukare att sluta
- informera om smittvägar och skydd
- lära ut hygien vid injektioner
- förhindra injektionsmissbruk
- möjlighet till tester
- psykologiskt och socialt stöd

Av drygt 200 som fått AIDS i Stockholm lever idag ca 40. De flesta som dött har gjort det i relation till sitt narkotikabruk, överdoser, eller av andra sjukdomar.

Smittskyddssituationen i Västernorrland

Margareta Wetterholm är barnmorska och kom från Ungdomsmottagningen i Sundsvall.

I och med att HIV blev ett allvarligt hot kom det loss pengar till information och förebyggande verksamhet. Mödravårdscentralen som tidigare var den enda som kunde ge råd i sexuella frågor kompletterades nu med ungdomsmottagningar. Där tjänstgör barnmorskor och de kan också anlita psykolog, gynekolog eller kurator när så behövs.

Puberteten är den största omställningen i en människas liv. Självkänslan är ofta svag och ömtålig och förmågan att bedöma andra människor är inte särskilt väl utvecklad. Sexdebuten sker ofta vid 15 – 16 års ålder. När 13-åringar kommer och vill ha p-piller tar hon sig god tid för att förklara vad det handlar om. Hennes erfarenhet säger att 13-åringar är barn och de ska inte ha p-piller och ge sig in i sexuella förhållanden!

Sexuellt överförbara sjukdomar kan även drabba ungdomar, men HIV finns överhuvudtaget inte i deras föreställningsvärld! Man kan inte hota med HIV, men lära ut att det finns vanligare sjukdomar som man måste skydda sig emot. Både för sin egen och sin partners skull.

Att Chlamydia är ett aktuellt problem inser de flesta.

Alla erbjuds att testa sig, för infektionen kan vara lömsk.

Den kan ha vandrat upp och infekterat äggledarna utan att det märks särskilt mycket. Ca 10 % kan bli sterila första gången. Efter 3 – 4 infektioner blir de allra flesta sterila. Som tur är går Chlamydia att behandla. 9 dagar med antibiotika slår ut bakterierna.

Andra smittorisker är Hepatit som inte ger symtom hos alla.. Virus kan ge vårtor.

Gonorré har varit nästan utrotad, men kommer nu tillbaka från Öststaterna. Den kan också ge äggledarinfektion, men då är det en som är mycket smärtsam. Ser man till att skydda sig mot dessa sjukdomar så har man också minskat risken för HIV-infektion.

Aborter. under 2005 utfördes ca 30 000 aborter i Sverige. På ungdomsmottagningen arbetar alla för att ingen ska behöva bli gravid eller smittad utan att veta hur det gått till. Om något gått snett kan man lämna ut akut-piller, som ska tas inom 72 timmar från samlaget.

Målet för Ungdomsmottagningen är att varje ung människa ska utveckla en god självkänsla, vara rädd om sig själv och den man älskar och inte att förglömma: Det är livsviktigt att lära sig att säga nej till det som man inte vill vara med om.

På Enhörningen har Gun Sundin och Kalle Paulsson jobbat flitigt för att få till detta seminarium. De var också i farten tidigt på morgonen och bredde smörgåsar och skar upp rulltårter. Anita Andersson och Susanne Rönnholm var sedan med och serverade kaffe och plockade undan.

Gun S och Inger P efter dagens seminarium

Margareta Wetterholm

Studiebesök på Slink In tisdag 31 januari -06.

”Slink in” är en värmestuga med låg tröskel som öppnades för ett år sedan. Här kan missbrukare komma in, få sig en kopp kaffe och en macka och ibland även något klädesplagg. Marika Eljeström ansvarar för verksamheten och har en halvtidare, Bettan, till sin hjälp. Just nu är det lite provisoriskt. De har lämnat sin gamla lokal i stan och väntar på att en ny lokal ska bli färdig i City-parkeringen (f d arbetsförmedlingen). De håller nu till i gamla bakt lab ovanför kommunhuset. Tyvärr är det inte så många av gubbarna som orkar gå uppför backarna, så det är ganska glest mellan gästerna nu. På förra stället kunde det vara 60 – 70 besök per dag.

Slink In sponsras med bröd av Bakgården. ICA Esplanad och Hemköp Stenstan ställer upp med diverse matvaror varje månad. Enskilda personer har också lämnat in en del kläder som kan vara användbara.

Tomas, Marika och Bettan på Slink In

I början på februari sker flyttning till den nya lokalen. Där finns spis med ugn så det är möjligt att baka eget bröd, laga till grötfrukost och ev någon lunchrätt till självkostnadspris.

Köksutrustning saknas. Om någon har husgeråd att skänka bort, så tar dom med glädje emot det. Vad som i första hand behövs är en rejäl kastrull för gröt och/eller soppa på 5 – 10 liter, bakform med lös botten, bestick, porslin, glas, skålar osv.

Ring Marika på tel nr 070-617 03 83 så får du veta närmare.

De kommer också att ha tillgång till dusch och tvättstuga för att klara sin hygien.

Denna oas är mycket uppskattad. Här är det hur lätt som helst att få kontakt med missbrukare utan att man delar ut sprutor! Med vänligt bemötande och värme kommer man långt.

En förhoppning är att kommunen också lägger sig vinn om att hjälpa dessa gäster så att de kan bryta sitt missbruk och inte nöjer sig med att de hålls undan från stadens gator och Navet.

Vid pennan Gun Sundin, administrativ sekreterare på Enhörningen.

Foto: Runa Forsman

<p>Svar på flodövergång från förra VN</p> <p>Ja, med lite planering går det!</p> <table><tr><td>1. 1 och 2 min springer över</td><td>2 min</td></tr><tr><td>2. 1 min springer tillbaka</td><td>1 min</td></tr><tr><td>3. 5 och 10 min går över</td><td>10 min</td></tr><tr><td>4. 2 min springer tillbaka</td><td>2 min</td></tr><tr><td>5. 1 och 2 min springer över</td><td>2 min</td></tr><tr><td>Summa</td><td>17 min</td></tr></table>	1. 1 och 2 min springer över	2 min	2. 1 min springer tillbaka	1 min	3. 5 och 10 min går över	10 min	4. 2 min springer tillbaka	2 min	5. 1 och 2 min springer över	2 min	Summa	17 min	<p>Lite järngympa från VN okt-05</p> <p>Detta var problemet:</p> <p>Fyra personer kommer fram till en flod och ska ta sig över på en fallfärdig hängbro. Den håller för högst två personer åt gången. Det är mörkt och de har med sig en fackla som har 17 minuters brinntid kvar.</p> <p>En av dem kan springa över på en minut, den andra på två minuter, trean behöver fem minuter och den fjärde tio.</p> <p>Klarar de det på 17 minuter? Lösning i nästa nummer.</p>
1. 1 och 2 min springer över	2 min												
2. 1 min springer tillbaka	1 min												
3. 5 och 10 min går över	10 min												
4. 2 min springer tillbaka	2 min												
5. 1 och 2 min springer över	2 min												
Summa	17 min												

Harvest Records - en levande skivbutik

1999 startade Kjell Pettersson en skivbutik i Sundsvall. Anledningen var en gammal dröm som han hade. En annan anledning var att han lessnade på alla arbetslöshetsprojekt som aldrig gav någonting.

Eget ansvar. Kjell Pettersson kände att han måste ta saken i egna händer och startade därför en skivbutik, som han sedan dess drivit. Förarbetena till butiken kunde han genomföra när han ett tag arbetade på föreningen Enhörningen.

Kjell Pettersson

Unikt sortiment

Harvest Records är en skivbutik som inriktar sig på alternativmusik samt 60- och 70- tals musik. Att Kjell Pettersson har alternativmusik fick jag erfara när jag frågar efter en skiva åt min arbetskamrat. Självt hade jag aldrig hört talas om den efterfrågade artisten men Kjell går snabbt och bläddrar fram skivan som jag funderade över. Man kan också beställa skivor från Harvest Records om det är något som inte finns i butiken. Han köper in vinylskivor, cd och musik DVD från privatpersoner. Ofta kommer det dit människor som vill bli av med sina gamla skivor. Kjell har även försäljning på Internet. Det är en liten trevlig butik som ligger centralt på södra Järnvägsgatan 11. Butiken är trevligt inredd med skivomslag från vinyl och cd skivor.

Kjell bland sina skivor i butiken

Trogna kunder

När jag frågar vilken typ av människor som handlar i butiken säger Kjell att det är väldigt olika, det är spridda åldrar och människotyper med ett tillägg att han har en del trogna kunder. Den musik som säljs mest är otrendig och okommersiell. Men det är en tuff bransch att överleva i idag när de flesta laddar hem musik från Internet. Kjell Pettersson kan i alla fall stoltsera med

att han har den enda skivbutiken som finns kvar i Sundsvall och den enda skivbutiken som finns mellan Umeå och Gävle. För alla oss som inte vill höra det nyaste utan lyssnar på musik som var populärt i förrgår kan jag starkt rekommendera ett besök på Harvest Records. Där finns det allt!!

Maria Åström, text och foto

Fria sprutor kan inte stoppa hiv

ur DAGEN den 8 febr 2006

Folkhälsominister och socialtjänstminister Morgan Johanssons förslag till riksdagen om laglig utdelning av sprutor till narkomaner i hela Sverige, kommer inom kort att behandlas av riksdagen. Syftet uppges vara att förhindra hiv och hepatit C bland narkomaner.

Förslaget uppvisar stor okunnighet om kulturen i missbruksmiljöer. Här blandas sprutor, sked, narkotikalösning och bomullstussar i en salig röra med varandra. Fria sprutor kan då inte förhindra smitta eftersom smittan finns i lösningen och i bomullstussen.

Sverige har, jämfört med andra länder, flest amfetaminmissbrukare. Inom den gruppen spelar sexuell smitta en större roll tillsammans med sexuellt överförbara infektioner.

Kondomer är ett önsketänkande. Flera timmars samlag förekommer. Håller en kondom för det?

Många psykiskt störda missbrukare har dessutom svårt att hålla reda på egna och andras sprutor. Hur kan man då tro att dessa missbrukare, styrda av drogens effekter, ska hantera lagliga sprutor ansvarsfullt?

Sverige har ett lågt antal hiv-smittade internationell sett. Missbrukarna är inte den största gruppen smittspridare i landet. Det finns inga godtagbara skäl till att Sverige måste följa WHO:s rekommendationer om sprututdelning eftersom det finns vård och behandling. Satsa i stället på narkomanvård med statligt öronmärkta vårdpengar, återinför Länsstyrelsens LVM-enhet, bygg ut narkomanvårdsklinikerna. Uppsökande verksamhet och hiv-tester med information och en fungerande vårdkedja har tidigare visat sig vara effektivt.

Narkotikan dödar, ibland snabbt och brutalt i rännstenen, ibland outhärdligt långsamt med passiva myndigheter i bakgrunden.

Är det någon som tänkt på hur missbrukarnas barn har det? Alla anhöriga? Alla narkotikans brottsoffer? Ett ökande antal allvarliga våldsbrott begångna av psykiskt störda missbrukare har skakat om Sverige under de gångna åren. Psykiatri och narkomanvården hade inte fungerat. Resurserna har skurits ned.

Det var så här det började i Holland och i Schweiz. När problemen blev för stora att greppa, då blev staten "human". Harm Reduction introducerades och utvecklades till ett katastrofområde. Nu är vi där. Vilken väg kommer regering och riksdag att välja?

I Sverige är det förbjudet att knarka och då ska inte staten tillhandahålla verktygen att begå brott. Varje narkoman kostar staten oerhörda pengar. Vård och behandling är billigare.

Sprututbyte räddar inte liv och stoppar inte hiv-smitta. I Skåne har de högsta narkotikarelaterade dödsfallen noterats, trots sprututdelning under 20 år.

Internationell forskning har inte kunnat påvisa att sprututbyte förhindrar hiv-smitta bland injektionsnarkomaner. Värst av allt, Morgan Johansson stöder sig bland annat på en WHO-rapport skriven av Alex Wodak, en känd förespråkare för legalisering av all narkotika. Wodak agerar även för sprutrum och att FN:s narkotikakonventioner ska ändras, vilket är en förutsättning för att kunna legalisera narkotikan.

Är det så här Sveriges restriktiva narkotikapolitik ska se ut i framtiden?

Gun Nordin

ordförande i Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle - StorStockholm

Heroin är lika farligt som sprit

Riket-Malin strider för att legalisera droger

Heroin är inte farligare än alkohol.

Det säger Riketstjärnan Malin Westberg.

Nu ska hon propagera för en legalisering av knark
– för Stockholms ungdomar.

I SVT:s storsatsning Riket kämpar Malin Westberg för att överleva i 1600-talsmiljö. Ute i det verkliga livet, 2005, strider hon för något helt annat – att legalisera knark.

– Det är gränslöst överdrivet hur farligt det är med narkotika, säger hon.

Budskapet planerar hon sprida vidare till Stockholms unga med hjälp av teater. Malin Westberg är regissör för pjäsen "Bortom ljus och mörker" som har premiär till våren.

Gymnasieelever är en del av målgruppen.

– Pjäsen som sådan har inget budskap om att man ska legalisera droger. Men jag och flera andra i teatergruppen vill att droger ska bli lagligt, och det lyser igenom i den kringutställning och det diskussionsforum som ska vara efter föreställningen, säger Malin Westberg.

Hon anser att alkohol är lika farligt som heroin och att Sverige borde byta narkotikapolitik.

– Vi missbrukar saker hela tiden. Vad är det som gör att narkotikan är så fullständigt livsfarlig? Det finns bara ett fåtal droger man direkt dör av. Jag förstår inte vad som påkallar sådana enorma repressalier för att man använder narkotika, säger Malin Westberg.

LAGLIGT ATT KNARKA I SVT:s dokusåpa Riket kämpar hon för att överleva men i verkliga livet kämpar hon för att släppa knarket fritt. "Vi missbrukar saker hela tiden. Vad är det som gör att narkotikan är så fullständigt livsfarlig?" säger Malin Westberg.

Foto: KATJA ANDERSSON

Totalt vansinne

Gazal Amini, förbundsredaktör för Narkotikafritt Samhälle, anser att det hela är totalt vansinne.

– Det är bra att debattera droger, men inte förespråka att vi ska legalisera knarket. Droger är enbart dåligt och skapar stora problem i samhället. En legalisering skulle få oerhört stora konsekvenser, säger hon.

Föreställningen bjuder på gratis inträde för heroinister. [Jonas Andersson](#) Publicerad: 2005-12-05

Från Gun Nordin

Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, Stockholm

INBJUDAN

Föreningen Enhörningen inbjuder till seminarium om

Ecstasy: Konstgjort paradiset eller rysk roulette?

Hur hjärnan påverkas av några vanliga droger.

onsdag 19 april 2006 kl 10.15-15.30

Plats: Pingstkyrkan i Sundsvall Rådhusgatan 37

PROGRAM

Vi börjar med kaffe och smörgås före seminariet .

10.15	Föreningen Enhörningen inleder
10.30	Mats Humble överläkare och konsultationspsykiater vid universitetssjukhuset MAS Malmö föreläser
11.30-12.30	LUNCH
12.30	Föreläsningen fortsätter
14.00	Fikapaus
14.30	Föreläsningen fortsätter
15.30	Avslutning

Det finns också möjlighet att ställa frågor under seminariet.

Föreläsare Mats Humble är verksam som överläkare och konsultationspsykiater vid Akutpsykiatriska kliniken Universitetssjukhuset MAS Malmö. Har 20 års erfarenhet av psykiatri i bla Stockholm, Dalarna och Malmö. Har publicerat artiklar om ångest, depressioner, antidepressiva läkemedel, skadeverkningar av ecstasy och kostens betydelse för psykisk hälsa.

Vid dagens seminarium kommer Mats Humble att beskriva hur hjärnans nervceller fungerar, hur de påverkas av missbruksdroger och av psykofarmaka.

Särskilt kommer ecstasy (MDMA) och metamfetamin att beröras, men även cannabis, GHB och andra droger. Vad är det som lockar oss att ta olika droger? Hur ser akuta livshotande biverkningar ut? Vilka långsiktiga hjärnskador kan uppstå? Kan man skydda sig mot skadeverkningar?

Deltagaravgift 500:-/person
Vi bjuder på kaffe och smörgås!

Anmälan till föreningen Enhörningen Östra Långgatan 37 C, 852 36 Sundsvall
[E-postadress:karlpaulsson@swipnet.se](mailto:karlpaulsson@swipnet.se)

VÄLKOMNA MED ANMÄLAN !

Naltrexon – alternativ till metadon och subutex?

SLUT MED HEROINMISSBRUK? – BEHANDLING MED NALTREXON-IMPLANTAT FÖR HEROINISTER INOM KRIMINALVÅRDEN OCH PÅ BEHANDLINGSHEM

Schweiz började, Holland följde efter och Tyskland hakade så småningom på vansinnesidén med att distribuera heroin till heroinister. En sådan oansvarig uppgivenhetspolitik betraktas på flera håll som drogpolitisk innovation och senaste mode, på samma sätt som okritiska konsumenter köper jeans för 3.000 och inbillar sig att dom gjort en klipp när dom i själva verket bara göder och föder en från början dålig idé.

Turligt nog för heroinister i andra länder finns det fortfarande aktiva hjärnceller hos framstående forskare och politiker, som inte ägnar sig åt att försöka hålla kvar missbrukare i deras missbruk utan istället söker alternativa vägar.

Naltrexon – en opiatantagonist är en sådan alternativ väg – och just nu pågår ett intressant projekt i Norge med just Naltrexon. På flera håll i världen har Naltrexon använts på det här sättet under flera år, bland annat i Australien där t ex Dr George O'Neill i Perth (Subiaco) är en av de läkare som har mest erfarenhet av att arbeta med Naltrexonimplantat.

Jag träffade Dr O'Neill i Perth under 1990-talet och tillsammans med Dr Stefan Borg och Karolinska Institutet arrangerade vi en välbesökt konferens om alternativa behandlingsmetoder av opiatmissbruk där bland annat Dr O'Neill var en av föreläsarna.

Åter till Norge. På institutet för psykiatri vid medicinska fakulteten vid Oslo universitet pågår nu ett forskningsprojekt där man rekryterar 100 kriminellt belastade opiatmissbrukare som väntar på att frigges från fängelse.

Syftet med den kliniska studien är att studera effektivitet och säkerhet hos naltrexon-implantat för att förhindra återfall hos opiatberoende intagna som står inför frigivning från fängelsestraff. 'Experimentgruppen' kommer att jämföras med en kontrollgrupp som påbörjar metadonbehandling före frigivningen.

"Naltrexon i implantat-form är ett bättre läkemedel än både metadon och subutex. Det är inte beroendeframkallande och ger inga abstinenser när man slutar. Dessutom undgår man risken för sidomissbruk av morfinpreparat", säger den ansvarige projektledaren, Dr Philipp Lobmaier till norska Aftenposten.

Parallellt med ovanstående projekt leds en annan undersökning vid samma institut av psykologen Nikolaj Kunøe. I det projektet ska man studera användandet av naltrexon-implantat för att förebygga återfall hos heroinister som befinner sig på behandlingshem.

Vi kommer att följa de här studierna mycket noga och tycker det är betydelsefullt att hitta vägar som gör det möjligt för missbrukare att upphöra med sitt missbruk istället för att ensidigt uppmuntra en fortsättning och massiv förskrivning av heroin, metadon och subutex. Förhoppningsvis kan en parallell studie inledas inom den svenska kriminalvården och på svenskt/svenska behandlingshem.

Mer detaljerad information om den första studien, som nämnts ovan, hittar du på adressen

<http://www.clinicaltrials.gov/ct/show/NCT00204243>

Vill du ha kontakt med Dr George O'Neill eller andra internationella forskare som arbetar med Naltrexon-implantat ombeds du kontakta undertecknad.

Torgny Peterson (info@motgiftgotland.nu)

Hur går det med IRIS och SIRI?

I förra numret berättade vi om det framgångsrika projektet IRIS som läggs ned, därför att en framtid efter inledningsfasen med EU-pengar inte var planerad. I stället startade projektet SIRI med nya pengar i anslutning till den nya beroendekliniken.

Av dem som fullföljde IRIS har 70 % blivit drogfria och gått ut i arbete! Börje Bergström som varit ledare för IRIS berättar i Sundsvalls Tidning, att beslut har fattats i socialnämnden att IRIS ska arbetas in i ordinarie verksamhet som en utslussning till arbete och utbildning. När det blir verklighet är inte känt. I stället är det SIRI som gäller med Subutex eller metadon. Det passar bara för opiatmissbrukare som inte har ambitionen att bli drogfria.

En annan modell som visat sig framgångsrik är "Lots för livet" som praktiseras i Stockholm. Den handlar också om en vårdkedja med individuellt stöd och snabba insatser.

Lots för livet

Våren 2005 inledde Mobilisering mot narkotika, Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten i Stockholms län satsningen "Lots för livet" som innebär att tunga missbrukare på Sergels Torg och andra öppna drogmarknader i Stockholm och erbjuds plats i en vårdkedja. Missbrukarna får sedan med hjälp av "lotsar" särskilt stöd för att inte falla ur vårdkedjan. Syftet är dels att hjälpa missbrukare att få vård, dels att stänga de öppna drogarenorna.

Under pilotprojekten (en pilot på våren 2005 och en pilot på hösten 2005) har 198 högaktiva narkotikamissbrukare - främst på Sergels Torg - sökts upp av polis och erbjudits avgiftning och därefter fortsatt behandling. 44 accepterade direkt intagning för avgiftning på sjukhus och 29 av dessa fortsatte direkt efter avgiftningen i behandling för sitt missbruk. Behandlingsinsatserna inleddes trots att ingen patient hade aktuell planering från socialtjänsten vid insatsen.

"Avgörande för satsningen har varit att vi omedelbart kunnat erbjuda inläggning till alla som önskat det. Vi har också kunnat erbjuda läkemedelsassisterad behandling för dem med opiatmissbruk", säger hälso- och sjukvårdslandstingsrådet Birgitta Sevefjord (v) i en kommentar.

"Jag tycker att det är ett oerhört positivt resultat. Lots-projektet har visat att man genom ett aktivt förhållningssätt kan nå även de mest högaktiva missbrukarna med frivilliga insatser eftersom de faktiskt är motiverade till behandling", säger regeringens narkotikapolitiska samordnare Björn Fries.

Pleasure – Teater Västernorrland

Beroende handlar inte bara om droger. Man kan bli lika svårt drabbad och fascinerad av t ex spel, sex, samlande, makt osv.

Teater Västernorrland kommer under april att visa pjäsen Pleasure av Lisa Langseth. Den handlar om fyra män som inte hittar sig själva, har sexuella komplex och är beroende av sexköp.

Torbjörn Fjellström från Korpberget var här den 7/2 och höll en föreläsning om beroenden av olika slag och om faktorer som är gemensamma för dem. Ett beroende som arbetats bort kan mycket väl ersättas av ett annat om man inte gått till grunden med problemet. I samband med föreställningarna kommer det att bli samtal om pjäsens innehåll.

Nolias utbildningsmessa 22 - 23 februari 2006

Det har blivit tradition med utbildningsmessa i februari i Nordic hallen.

Nästan alla gymnasister i XYZ-länet bussas hit för att se vilka möjligheter till vidareutbildning som finns.

Organisationer av olika slag finns också där.

Bland andra märktes KRIS som hade byggt upp upp en knarkarkvart. Tommy Söderstedt och Mats Granberg berättade livfullt utifrån egna och andras erfarenheter om vad som händer för den som fortsätter med sitt missbruk. Det finns också möjligheter att ta sig ur, men man måste själv ta ansvar för att ta de chanser man får. De hade fullt med intresserade åhörare mest hela tiden.

*Tommy Söderstedt
i berättartagen*

Subutex säljs som narkotika

Subutex, ett medel som ska hjälpa heroinmissbrukare att komma från sitt beroende, säljs som narkotika i Norrköping.

- Unga naiva missbrukare som inte är heroinberoende riskerar att bli det genom Subutextablettorna, säger Lennart Heine, chef för Beroendekliniken på Vrinnevisjukhuset. Han är medveten om att vissa missbrukare som behandlas med Subutex mot heroinberoende, säljer delar av sin dos.

Även Rolf Torvaldsson på narkotikapolisen i Norrköping är oroad över Subutexhandeln. Han är kritisk till användningen av Subutex mot heroinmissbruk överhuvudtaget, även om han anser att beroendekliniken i Norrköping sköter hanteringen väl. Torvaldsson anser att det är olämpligt att bota kemiskt beroende med andra kemiska preparat.

Sveriges Radio Östergötland

Tack till Carl Lamm för hjälp med kopieringen!

Eftertanke

Föreställ dig att man krymper världens befolkning till en liten by med 100 innevånare. Då skulle förhållandena se ut ungefär så här:

57 är asiater
21 är europeer
14 är amerikaner(nord + syd)
8 är afrikaner

52 är kvinnor
48 är män

6 personer äger 59 % av alla tillgångar
80 bor i undermåliga bostäder
70 är analfabeter
50 lider av undernäring
1 är nära döden
1 är nära att födas
1 äger en dator

89 är heterosexuella
11 är homosexuella

Om man tar sig en stund att tänka över detta, kan man kanske konstatera att du och jag har det rätt bra, eller hur?

MUNIN
Behandlingshem för kvinnor

Finn självkänedom och självrespekt i samarbete
med andra kvinnor
Var och en måste bygga upp
sin egen motivation och vilja
att leva ett drogfritt liv.
Vår uppgift är att stödja, undervisa, sätta gränser och
visa på alternativ
– allt i en lugn och trygg miljö.

Läs mer på
www.munin.info
0612-10323